Национално стопанство - обща характеристика

Публикувано от **Simonsita** на **02.02.2010, 21.59**

Обща характеристика на нац.стопанство.

1. Същност и определение.

Стоп. на Б-я е исторически създадена сложна динамична стоп. с/ма със специфични особености и елементи. Тя включва всички институции и социални дейности, които покриват нуждите на държавата. Нац. стоп. е част от световното стоп. и е най-важната с-ма на общественият живот. то се променя в зависимост от политическите, обществените и икономическите условия на страната. в него гражданите участват в производственият процес и в потреблението. в основата на развитието на стопанството стои отрасловото и териториалното разделение на труда, което се осъществява под влияние на различни природни демогравски, икономически, екологични и др. фактори. Соц. икономическата, политическата организация и управление на обществото оказват голямо влияние в/у структурата на стопанството.

2. Показатели за анализ на националното стопанство.

- За да се обяснят и проследят промените в развитието на стопанството, се използват много и твърде специфични показатели: брутен вътрешен продукт, инвестиции, заети по икономически сектори и отрасли.
- Брутният вътрешен продукт характеризира крайния резултат от икономическата дейност на страната, както в сферата на производството на стоки, така и в сферата на услугите.
- Брутният национален доход е синтетичен показател, който се формира от БВП и доходите от операции зад граница.
- Показателят инвестиции разкрива разйодите за строителство на обекти, разходи за доставка на машини, съоръжения и оборудване, за проучване и др.
- Показателят заетост разкрива броя на заетите, тяхната възрастова, полова структура, заетите както в обществения, така и в частния сектор.
- При характеристиката на националното стопанство много важно значение има участието на даден отрасъл в износа на страната, при формирането на БВП, въздействието му върху природната среда и др.

- Използването на повече показатели при характеристика на националното стопансво, на сектори и отрасли, позволява по-точно и вярно да се определи мястото на националното стопанство в световното стопанство от една страна и мястото на отделни сектори и отрасли в националния стопански комплкс, а така също и дела им по райони и общини.

3. Фактори за развитие на националното стопанство

За развитието и териториалното разположение на отраслите на националното стопанство и за формирането на териториално-стопанските комплекси оказват влияние много фактори и условия, които могат да бъдат обединени в няколко групи: географско положение, природни, социално-икономически, трудови ресурси, МРТ, изградена инфраструктура, транспортен фактор, екологичен и др.

Ролята на географското положение може да се разглежда в два аспекта: във физико-зеозрафски аспект с него са свързани климатичните условия, предпоставка за производството на редица селскостопански култури, които осигуряват суровините за развитието на леката и ХВП. Кръстопътното географско положение на нашата страна е предпоставка за развитието на транспорта и туризма. Река Дунав и Черно море имат важни икономически и транспортни функции. Те създават благоприятни условия за развитие на икономически връзки между дунавските и черноморски държави. Дунавските и черноморски пристанища имат важно значение за вноса на суровини и износ на готова продукция. Те се явяват локализиращ фактор за формирането на мощни промишлени комплекси, които преработват вносни суровини.

Природните условия и ресурси имат важно значение за развитието и териториалното разположение на стопанските отрасли. Тяхното рационално използване дава възможност да се усъвършенства отрасловата и териториална структура на стопанството. Те оказват многократно влияние и практически засягат развитието и териториалното разположение на всички стопански отрасли, но преди всичко на добивната промишленост, селското стопанство, транспорта, строителството, туризма. Природните условия оказват влияние върху стопанското усвояване на полезните изкопаеми. Със своите особености те оказват влияние върху условията за експлоатация, върху транспортната достъпност, разстоянието до мястото на потребление, разходите по експлоатацията и др. Природните условия оказват влияние върху териториалното разположение на селскостопанските култури, върху себестойността на произведената продукция. Те оказват влияние върху строителството и поддържането на пътната мрежа в страната.

България разполага с ограничени по количество и с ниски качества горивно-енергийни ресурси. Най-разпространени са лигнитните въглища, които се отличават с ниска калоричност, висока влажност и пепелно съдържание. Запасите на кафяви въглища са ограничени, като някои от техните находища са на изчерпване. Черните въглища се добиват в сложна геоложка обстановка и са с висока себестойност, а някои от мините, в които се добиват, вече са закрити. България не разполага с промишлени запаси на нефт и газ, а рудите на черните метали са дефицитни.

В досегашното развитие на страната проучените и експлоатирани находища на полезни изкопаеми изиграват важна роля за развитието на добивната промишленост. В бъдеще това влияние ще бъде твърде ограничени, защото възможност за участие в стопанския оборот на страната не се очертава. Изключение правят Елховският лигнитен басейн и Добруджанският басейн за черни въглища.

Поради ограниченото си количество, неравномерно разпределение и значителна замърсеност, водните ресурси не предлагат възможности за по-нататъщно развитие на водоемки отрасли. Изключение правят Югозападна, Южна Централна България и Дунавското крайбрежие.

С неблагоприятна количествена и качествена характеристика са горите и горските ресурси. Средната възраст на горите е 38 г., а делът на горите на възраст над 60 г. е 78%. Горте се отличават с нисък среден запас на дървен материал на единица площ.

Обработваемата земя е също с ограничен размер. Тя заема 42,6 % от територията на страната. Обширни площи са замърсени с тежки метали, подложени са на ерозия. Това налага нейното ефективно използване.

Социално-икономическите фактори оказват голямо влияние върху отрасловата и териториална структура на националното стопанство. На съвременния етап установените производствени отношения са силно повлияни от развитието през последните 50 години на източноевропейския регион. Това слага отпечатък върху характера на съвременната промишлена структура, върху някои отраслови и териториални диспропорции, силната зависимост на някои отрасли от вноса на суровини, голямата концентрация на производствени мощности, ниското технологично ниво и др.

След 1989г. в страната се създадават условия за преход от планово към пазарно стопанство. Пазарното стопансто е форма на производство и пласиране на стоки и услуги, при която цените се определят от тяхното търсене и предлгане. При него съществуват различни форми на собственост, неограничено движение на изкоупните и продажните цени.

Основна черта на пазарното стопанство е свободното движение на стоки, капитали, работна сила. Развитието на стопанството в пазарни условия изисква структурни промени в цялото стопанство. Това включва приватизация, закриване на нерентабилни производства, реституция на земята и създаване на нови форми на организация на селскостопанското производство. Голямо значение

има икономическата и социалната политика на държавата. Тя се изразява в създаване на условия за оптимално развитие на сопанството. То се изразява в създаване на условия за развитие, а именно финансово състояние, което включва средства за стимулиране на производството, привличане на чужди инвестиции, насърчаване на частната инициатива, създаване на стабилна законодателна система, която да гарантира интересите на чуждите инвеститори. Важно значение за развитиетон а стопанството е състоянието на външната политика на страната. За малка страна като България с ограничени ресурси, тя е от особено значение. Външната политика на страната определя връзката на нашите институции с Европейската банка за възстановяване и развитие, чиято стратегия е да съдейства за бързата приватизация и структурно преустройство на националното стопанство.

За развитието и териториалното разположение на стопанските отрасли важно значение имат населението и трудовите ресурси на страната. На населението трябва да се гледа като производител и потребител на материални блага, което зависи от икономическото състояние на страната и жизненото равнище. Трудовите ресурси със своята професионална подготовка и трудови навици имат значение за развитието и териториалното разположение на наукоемките отрасли. Квалификацията на трудовите ресурси оказва влияние върху производителността на труда, върху качеството на произведената продукция.

Решаваща роля за развитието на отрасловата и териториална структура на националното стопанство имат пазарите. Вътрешните пазари имат значение за развитието на отрасли, свързани със задоволяване на потребителското търсене на населението. От значение е обема на произвежданата продукция, концентрацията на населението на определена територия, традициите за потребление на даден вид продукция, покупателната възможност на населението. За последните години е характерно свиване покупателната възможност на населението, което несъмнено се отразява и на производството.

Външните пазари са пряко свързани с международното разделение на труда. Те са източник на валута. МРТ ще оказва все по-голямо влияние върху усъвършенстването на отрасловата и териториална структура на националното стопанство, за създаване на оптимални условия и предпоставки за отварянето на българската икономика към световните пазари. България се специализира в някои производства на машиностроенето, на химическата промишленост, на леката и ХВП, както и на редица селскостопански продукти.

Производствено-технологичните фактори включват производствената, транспортната, екологичната инфраструктура, НТП, форми на териториална организация на производствения процес. НТП влияе върху всички стопански отрасли. Допринася за дълбочинно преработване на суровините, за тяхното комплексно използване, за разширяване на суровинната база. НТП допринася за относително равномерно териториално разположение на производството. НТП представя нови изисквания към квалификацията на трудовите ресурси. На базата на новата техника и технологии се усъвършенстват и се разширяват производствено-икономическите връзки,

създават се условия за затворени цикли. Недостигът на финансови ресурси поради икономическтата криза в страната ограничи влиянието на НТП през последните години. За техническото преструктуриране на отделните производства се възлагат надежди на чужди инвестиции.

Инфраструктурата оказва силна влияние върху развитието на стопанството. Тя е изключително важен елемент, който изисква много средства с бавна възвръщаемост. Степента и състоянието на нейното развитие е от значение за привличане на чуждестранни инвеститори. В зависимост от предназначението си, тя се дели на социална, свързана с обслужването на населението и производствена, към която се отнасят всички съоръжения, които подпомагат производствените процеси.

Въздействиетео на транспортния фактор може да се разглежда в два аспекта: разходи за транспортиране на суровини и разходи за транспортиране на готова продукция при нейната реализация. Нерационалните превози повишават себестойността на продукцията и правят производството неефективно. Конфигурацията и пропусквателната възможност на транспортната мрежа са важен фактор за териториалното разположение на производствените мощности, използващи масови (руди, дървесина и др.) или бързо развалящи се суровини (плодове, зеленчуци).

Все повече нараства значението на екологичния фактор и екологичната инфраструктура. То се определя от увеличаващото се антропогенно нарастване на натоварването на природната среда. В условията на НТП се осигуряват екологично безопасни технологии. Това е свързано и с приетите международни договорености на нашата страна за спазването на определени екологични стандарти и контрол за производството на екологично чиста продукция.

4. Отраслова структура на националното стопанство.

Стопанската структура на националното стопанство се определя от много показатели: според собствеността на средствата за производство всеки отрасъл се дели на обществен и частен сектор. В зависимост от характера на дейността, вида и качеството на продукцията, вида на използваните суровини и др. стопанството ни се поделя на сектори, отрасли, подотрасли и др. В зависимост от характера на производствената дейност, отраслите на националното стопанство се обединяват в три сектора:

А. Първичен сектор (добивен)

Той включва производството на суровини за преработка и продукти за пряка консумация. В него се произвеждат хранителни продукти, които са жизнено важни за обществото. Едновременно с това в този сектор се добиват суровините, които се преработват във вторичния сектор.

Първичният сектор включва: селското стопанство, горското стопанство, рудодобив, въгледобив, добив на нефт и газ, лов и риболов. По обема на произведената продукция и по брой на заетите най-голям дял се пада на селското стопанство. От историческа гледна точка, най-стари са добивните отрасли, които са фактор за географското разположение на стопанствата и възникването на някои селища. Бързото развитие на добивните отрасли през последните десетилетия създават сериозни екологични проблеми в някои региони от страната.

Б. Вторичен сектор (преработващ)

Вторичният сектор обхваща преработващите отрасли на промишлеността и строителството. Отраслите от този сектор преработват суровини, добити от първичния сектор. В зависимост от характера на производството, отраслите от този сектор се поделят на тежка и лека индустрия.

Към тежката индустрия принадлежат следните отрасли: енергетика, металургия, машиностроене, химическа промишленост, дървообработваща и дървопреработваща, производство на строителни материали, стъкларска и порцеланово-фаянсова промишленост.

Към леката индустрия се отнасят: текстилна, трикотажна, шивашка, кожаро-кожухарска, обувна, кожено-галантерийна, ХВП.

Вторичният сектор създава около 30% от БВП, осигурява работа на 34% от заетите в националното стопанство и 95 % от износа на страната.

В. Третичен сектор (услуги).

Този сектор от националното стопанство се развива най-динамично. В него частният сектор има значителен дял в националната икономика. Този сектор има многоотраслова структура. Той включва транспорта, съобщенията, туризма, науката, образованието, здравеопазването, търговията, финансите, спорта, културата, управлението и др. Тези отрасли и дейности имат важно значение за успешното ни включване в европейския и световен интеграционен процес.

5. Етапи на развитие на националното стопанство.

Националното стопанство е най-важната и сложна система на обществения живот. Развитието на националното стопанство на страната включва няколко етапа: до Освобождението, след Освобождението, в периода между двете световни войни, стопанското развитие на България след Втората световна война, стопанството на прехода към пазарна икономика.

А. Стопанството на България до Освобождението

България през ранното средновековие е била една от най-развитите в стопанско отношение страна в Европа. Развитието на занаятите, манифактурата, селското стопанство, търговията, се забавят от феодалните отнопения в Османската империя. Едва от втората половина на XVIII век, с разпадането на военно-ленната система, се създават по-благоприятни условия за стопанско развитие на българските земи. В стопанския живот се извършват дълбоки промени, зараждат се и се разпространяват капиталистически производствени отношения. Обособяват се едри земеделски собственици, които търгуват с част от продукцията си. Оформят се градските селища, които стават средища на занаятчийското производство, което се специализира и увеличава обема на произвежданата продукция. Формират се и се специализират редица занаятчийски зентрове по абаджийство, гайтанджийство, терзийство и др. като Сливен, Котел, Копривщица, Калофер, Чипровци и др. Нараства обемът на занаятчийската продукция, което стимулира размяната на стоки. Утвърждават се стоково-паричните отношения.

През 30-те години на XIX век се развива манифактурното производство, което има пръснат характер по българските земи, главно в планинските селища. Макара и бавно, капиталистическите отношения проникват в селското стопанство. То е главен отрасъл за нашите земи и дава по-голямата част от стоковата продукция. В резултат на развитието на занаятчийското и селскостопанското производство и на търговската дейност, се изгражда вътрешния национален пазар в рамките на Османската империя. Установяват се търговските отношения с Австро-Унгария, Русия, Дубровник, Италия. В края на XIX век се появяват и първите фабрики за текстил, спирт, розоватни и др. Развитието на занаятите, селското стопанство и първите наченки на промишлеността е съпътствано и от развитието на транспорта. Изграждат се първите жп линии и шосета, а от 1834 г. започва и корабоплаването по р. Дунав. Въпреки че българските земи са били най-развитата в стопанско отношение част от Османската империя, феодалното законодателство и редицата политически ограничения задържат развитието на стопанството. в по-голямата си част то остава ниско производително, преобладаващо натурално.

Б. Стопанството на България от Освобождението до края на Втората световна война.

След Освобождението настъпват съществени изменения в сопанството на страната. България тръгва по пътя на свободно стопанско развитие.

Характерна черта на сопанството през този период (до Балканската война) е утвърждаването на България като аграрна страна (4/5 от населението е заето в селското стопанство). Ликвидирането на едрото турско земевладение дава тласък на неговото развитие. През този период българските селяни завземат или закупуват земи от напускащите страната турски, черкезки собственици. В освободените равнинни и низинни земи се заселва многобройно планинско население и прииждащи бежанци. По традиция и чрез закони се утвърждава дребната частна собственост. Тази

силна поземлена раздробеност не позволява прилагането на модерни методи за обработка на земята, използване на химически торове, изкуствено напояване. Силната зависимост на селското стопанство от природните условия се отразява на нискте колебливи средни добиви в растениевъдството и ниската продуктивност на селскостопанските животни. През този период се чувства остър недостиг на капитали в националното стопанство. Противопоставянето на политическите и икономическите интереси на развитите европейски страни в нашето стопанство се засилват. Поради сходното равнище на развитие и стопанска специализация, икономическите връзки със съседните страни са слаби. За стимулиране на българското стопанство се приемат закони за защита на местната индустрия, земеделие, търговия. Повишава се вносните мита, стимулира се износът, намаляват се транспортните такси, отпускат се безплатни терени за строеж на предприятия. Организира се Пловдивско изложение. Като последица от тази политика е увеличеният брой предприятия. През 1911 г. те са 345, с 16 хил. души работници. Водещи отрасли са ХВП и текстилната промишленост, които дават 70 % от промишлената продукция. Западат занаятите, западат и някои занаятчийски центрове като Сопот, Копривщица и др. поради изолираността си от транспортната мрежа. Оформя се финансовата система, нараства броят на банките. Стопанският възход се основава и на развитието на транспорта. Увеличава се дължината на жп линиите и шосетата. В областта на вътрешната търговия преобладава пряката натурална или стокова размяна. Ниската стоковост спъва отрасловата и териториална специализация. Въпреки тези неблагоприятни предпоставки, вътрешно-търговският оборот нараства над 3 пъти. След войните през 1912-1918г., в които България е победена, стопанството е в дълбока криза, страната е в международна изолация. Провежда се възстановителна политика. През 1922 г. промишлеността достига довоенното си равнище, а през 1925 г. - и селското стопанство. Започва отглеждането на технически култури. Развитието на селското стопанство, разширяването на пазара, притока на капитали - всичко това стимулира развитието на промишлеността. Започва усилено изграждане на промишлени предприятия около жп линии, в големи села, в крайградските зони, около пристанищата.

Световната стопанска криза 1929-1934 г. силно засяга нашето стопанство. Продължава процесът на раздробяване на земята. Поради натрупанинепродадени стоки или застой в промишленото производство, се преустановява протекционистката политика на държавата поради липса на средства. Външният стокооборот намалява почти три пъти. След 1934 г. започва уедряване на земята. Въпреки въведените нови технологии и изкуствени торове, селското стопанство остава на ниско равнище и носи всички белези на екстензивно развитие. През 30-те години се увеличава броят на заетите в промишлеността, развиват се някои добивни отрасли, увеличава се броят на промишлените предприятия. В навечерието на Втората световна война са регистрирани 3360 промишлени предприятия. ХВП осигурява 51,2 % от промишлената продукция, а текстилната промишленост - 19,8 %. Промишлеността е неравномерно разпределена по територията на страната. Около 80 % от промишлената продукция дават Софийска, Габровска, Пловдивска, Варненска, Русенска околии. Почти всички погранични райони не разполагат с промишлени предприятия. На промишлеността се пада едва 20% от националния доход. През този период се

изгражда основната транспортна мрежа на страната, но липсва синхрон между отделните транспортни подотрасли. Съществуват цели области, които не са транспортно осигурени.

През този период външно-търговският оборот нараства 2,5 пъти. Основен търговски партньор е Германия. България изнася предимно непреработени селскостопански стоки и руди. Въпреки общия икономически напредък до 1939г. България отстъпва на икономически развитите страни по най-важните икономически показатели, което й отрежда едно от последните места в Европа по степен на развитие.

В. Стопанството на България след Втората световна война

След Втората световна война България попада в съветската зона на влияние. Налага се съветски модел на икономическа организация на стопанството. Унищожава се частната собственост, държавата се превръща в единствен собственик. Въвежда се централизирано административно планиране. През 1947 г. се провежда национализацията на промишлените предприятия, като една част от тях са закрити, а друга - уедрени. В България се налага ускорена индустриализация с приоритетно развитие на отраслите на тежката промишленост (металургия, химическа промишленост, машиностроене), въпреки че за много от тях няма необходимите суровини, осигурени пазари, квалифицирани кадри. Този процес поражда засилена вътрешна миграция от селата към градовете, което довежда до обезлюдяване на много райони. Пренебрегнати са традиционни отрасли като леката и ХВП. Обработващата промишленост силна доминира над добивната. В резултат на това, икономиката на страната се обвързва прекомерно със страните от бившия СИВ и особено - със СССР. Значителна част от промишлените предприятия работеха с твърде остаряла техника и технология, което породи сериозни екологични проблеми. Липсата на достатъчно суровини за тежката промишленост наложи внос предимно от бившия СССР. През този период търговският стокообмен се осъществява предимно със страните от бившия СИВ (около 70%), в това число с бившия СССР - около 60%. Слабият стокообмен със развитите срани довежда до технологично изоставане на нашата промишленост. Търговията със съседните страни е сведено до 4%. При съществуващото планово стопанство липсва конкуренция между производството и търговията. Отсъствието на икономически стимули в производството занижи интереса към внедряване на постиженията на НТП, което довежда до ниска ефективност и качество на продукцията. Българските стоки не са конкурентноспособни на световния пазар.

В селското стопанство също е въведен съветският модел на организация. През 1946 г. е проведена аграрна реформа, а след нея следва колективизация на земята. Това е тежък и болезнен процес за селските стопани. През 50-те години селското стопанство е подложено на чести структурни промени, които довеждат до спад в личните интереси на селските стопани, особено със създаването на АПК.

В селското стопанство се провеждат редица агротехнически мероприятия, които се отразиа положително на неговите отрасли. Отделено е голямо внимание на механизацията, изградиха се

модерни напоителни системи. Увеличава се употребата на химически торове и препарати за растителна защита.

Промени се извършват и в транспорта. Увеличава се дължината на жп линиите. Някои от тях са удвоени и електрифицирани. Развива се воднят и въздушен транспорт.

Въвежда се задължително основно образование. Разширява се мрежата от здравни заведения. Поставя се началото на стопанския туризъм.

От средата на 70-те години се появяват първите признаци на спад в икономическия растеж. Опитите през 80-те години да се спре този спад не дават резултат. С цел спиране на появилите се в развитието негативни процеси се взеха огромни външни заеми, главно от частни банки.

Г. България в прехода към пазарно стопанство

От края на 1989 г. настъпват дълбоки промени в политическия, стопанския и културен живот на страната. В икономиката се преминава от централизирано планирано стопанство към пазарно. Съществува свободна конкуренция между производителите на стоки и услуги. Структурата и обемът на производството се определят от търсенето и предлагането.

Смяната на системата е сложен, труден и продължителен процес. Този период се характеризира със значителен спад в производството, което е съпроводено с нарастване на безработицата и увеличение на инфлацията. През последните години промишлената продукция намалява с 50%, което се дължи на разпадането на СИВ, който беше гарантиран пазар за българските стоки, ниското качество на предлаганите стоки, повишаване цените на много суровини, нужни за нашата промишленост, остарялата техника, ниската производителност на труда.

В страната е създадена Национална агенция за приватизация, която извършва раздържавяване на големи промишлени и стопански обекти. До края на 1995 г. са приватизирани 3607 предприятия, а през 1996 г. са предложени за приватизация още 1600.

През 1991 г. започва ликвидирането на ТКС и връщането на земята на бившите собственици или техните наследници. Този процес е свързан с много трудности, породени от организационен и производствен характер. Забавянето му предизвиква рязък спад в производството и увеличаване на незасетите земи. Същевременни частният сектор дава 75% от селскостопанската продукция.

Поради забавяне на реформата, България изостава от бившите социалистически страни, задълбочава се икономическата криза и това довежда до необходимостта от въвеждане на валутен борд през 1996 г.

За да бъде успешна икономическата реформа, се изисква провеждането на редица мерки като ликвидиране на губещите предприятия, конверсия на някои производства, стимулиране на производството чрез данъчни и лихвени облекчения, разработване на индустриална политика,

насочена към подпомагане на частния сектор, провеждане на политика за насърчаване на износа.

Адаптирането на България към европейските икономически структури и привличането на чужди инвестиции, главно в областта на производството, е свързано със създаването на стабилно законодателство, ограничаване на бюрократичните трудности, получаване на експортни лицензи, разширяване на финансовия пазар и др.

Измененията на отрасловата структура на стопанството се изразява в увеличаване делът на услугите за сметка на промишлеността и селското стопанство. Приоритетите в структурните изменения трябва да бъдат насочени към повишаване на конкурентността на произведените стоки, намаляване на производствените разходи, стабилизиране на тези производства, за които има най-добри условия за развитие. Важен елемент на структурната реформа е стимулирането на частния сектор в селското стопанство, туризма, транспорта. Необходимо е засилване ролята на малките и средни промишлени предприятия, което може да даде положителни резултати, а именно: създаване на работни места, решаване на регионални стопански проблеми, развитие на високо технологични производства.

Решаваща роля в това отношение има външната политика на страната. Тя определя връзката на България с международните икономически институции като Европейската банка за възстановяване и развитие, Международния валутен фонд, Световната банка и др. Стратегията на Европейската банка е да съдейства за приватизацията и структурното преустройство на промишлени и селскостопански предприятия. Финансират се предприятия със значителни възможности за развитие. Водеща роля в тях имат чуждестранни инвеститори. През 1997 г. у нас са инвестирали около 1300 чуждестранни фирми. Преобладаващата част от тях - в промишлеността, туризма, търговията. Най-малък е делът на фирмите, инвестирали в селското стопанство.

България е включена в различни европейски програми (ФАР, Коперникус и др.)

За националното стопанство важен фактор е регионалната политика, насочена към насърчаване на инвестиции, специални данъци, такси и др. Всичко това доближава страната ни до европейските икономически структури.

6. Териториални структура на стопанството.

Териториалната структура на стопанството се е оформила под влияние на природни, демографски и други фактори. Тя е изградена от отрасли, подотраслови зони, подрайони, възли.

А. Териториалната структура на промишлеността е в основата на териториалната структура на националното стопанство.

В страната са формирани 6 промишлени района:

- - Софийско-Пернишки;
- - Пловдивско-Пазарджишки;
- - Старозагорско-Димитровградски;
- - Варненско-Девненски;
- - Бургаско-Каменски;
- - Габровско-Великотърновски.

Б. Териториална структура на селското стопанство.

Териториалната специализация на селското стопанство е в зависимост от природните условия, изградените производствени мощности на леката и ХВП и производствения опит на населението. Формирани са 5 селскостопански зони:

- - Дунавска;
- - Старопланинска;
- - Софийско-Пернишка;
- - Горнотракийска;
- - Струмско-Родопска.

В. Териториална структура на туризма.

Формира се под влияние на природните и антропогенни ресурси, изградената материално-техническа база и туристо-потоците. Формирани са 7 туристически района:

- - Черноморски;
- - Софийски;
- - Родопско-Пловдивски;
- - Старопланински;
- - Средногорски;
- - Пирински;
- - Северозападен.

Под въздействието на природните, стопанските, демографските и др. фактори в среаната са формирани отраслови териториални центрове, локализации и др.

Powered by
Bukvar.bg
© 2010-2024